

LA VIOLÈNCIA SEXISTA CONTRA DONES I NENES

INFORME DE LA SECRETARIA DE LA DONA DE CCOO DE CATALUNYA

NOVEMBRE 2011

En situació de crisi econòmica, les classes socials menys afavorides econòmicament es veuen sotmeses a dures dificultats per poder sobreviure. També moltes persones que es consideren de classes socials mitjanes, si se situen dins dels sectors productius més afectats per la crisi, estan tenint greus dificultats. El paper de l'Estat és essencial per a les persones que estan patint més la crisi, amb l'aportació de reciclatges, subsidis i altres béns directes o indirectes que han d'ajudar a sobreviure i a tornar a l'economia productiva o de serveis.

L'impacte inicial d'aquesta crisi en l'ocupació a escala mundial es tradueix en 27 milions de persones sense feina, però més enllà d'aquestes xifres la CSI (Confederació Sindical Internacional) documenta,¹ el 2010, una xifra de persones desocupades de 205 milions i una segona ona d'impacte en l'ocupació que afecta sobretot les dones i que està molt poc reflectida en les estadístiques oficials i en les polítiques dels governs. La crisi ha accelerat el procés d'informalització ja existent sobre el mercat laboral, procés que afecta més les dones, accentua les desigualtats de gènere, fa disminuir les possibilitats de progrés econòmic sostenible i les llança a una creixent inseguretat econòmica que elimina en molts casos drets tan bàsics com el dret a l'habitatge o a una bona alimentació.

Aquesta situació està abocant a una violència estructural la gran majoria de dones i nenes del món; les desigualtats de gènere i els desequilibris de poder que ja existien abans de la crisi han augmentat. Les xifres mundials ens informen que l'atur ha augmentat més en les dones, cosa que, sumada a la situació desigual existent amb les baixes taxes d'ocupació i la sobrerepresentació de treball informal o vulnerable, fa que quedin sense resposta situacions de violència en el món del treball. L'exercici del poder que practica l'Estat, defensant els interessos financers i de les grans corporacions, està fent augmentar l'atur i perpetuant la falta de drets tan importants com el dret a l'habitatge o l'accés a serveis públics i de bona qualitat. Més enllà de la violència estructural que provoca la crisi, les mesures que prenen els estats bé poden ajudar a estimular l'economia, si es creen serveis públics per millorar l'atenció a les persones, com ara la prevenció i l'atenció de les situacions de violència de gènere, o bé poden restringir les oportunitats, deprimir encara més l'economia i deixar sense serveis i sense protecció les persones.

La militarització i la violència envers les dones

Una altra violència estructural dels estats és la creixent militarització, que s'expressa tant en conflictes oberts —produïts per interessos econòmics— com en la defensa a ultrança que fa la policia o altres forces dels interessos de les classes socials més potents. El Center for Women's Global Leadership (CWGL, Centre per al Lideratge Global de les Dones) defineix el militarisme com 'una ideologia que genera la cultura de la por i que sosté la utilització de la violència, l'agressivitat o les intervencions militars per solucionar conflictes i per reforçar interessos econòmics i polítics'. El militarisme també promou certes formes de masculinitat que molts cops comporten greus

---

¹ "Vivir con inseguridad económica: mujeres y trabajo precario". CSI, març del 2011.

conseqüències per a les dones, els homes que no hi estan d'acord i també la resta de la societat. Es fa palès en els diferents esdeveniments mundials, incloent-hi les intervencions mundials, els femicidis, els atacs contra els civils que participen en els canvis polítics i els conflictes permanents. Aquesta organització realitza una campanya plurianual en la qual relaciona la violència contra les dones i el militarisme.

També Espanya està involucrada en diversos conflictes, que es venen com a intervencions garants de la defensa dels drets humans i de la prevenció de conflictes més greus. Ara bé, difícilment aquests objectius són assolits perquè és clar que calen altres actuacions socials i polítiques per fer-ho, i molts cops els efectes col·laterals són tot tipus de violacions dels drets humans, entre els quals els que tenen components específics de violència de gènere.

La percepció de la violència de gènere a l'Estat espanyol

Una de les principals condicions per avançar en l'eliminació de la violència de gènere és la sensibilització social, sensibilització que està mediatitzada per la cultura i per com es reproduïx. Les lleis que s'han promulgat els últims anys encara són lluny d'aconseguir els objectius, sobretot perquè no s'han posat a l'abast els mitjans necessaris per a la prevenció.

Al mes d'agost del 2011 la ministra Leire Pajín i el delegat del Govern sobre la violència de gènere, Miguel Lorente, van presentar el resultat d'un qüestionari en el qual encara es pot veure la quantitat de mites que existeixen entorn d'aquesta problemàtica.

Hi ha un important reconeixement de la situació de violència de gènere: el 86,1% pensa que és una problemàtica bastant extensa.

El 91,3% opina que és inacceptable, però un 1,4% considera que és acceptable en determinades circumstàncies, i quasi la meitat de les persones que responen això són dones.

El 75% pensa que poden existir denúncies falses.

El 53,7% pensa que els homes que maltracten ho fan per la influència de l'alcohol i les drogues.

El 74,5% manifesta que el coneixement de l'existència d'aquesta violència ha estat per la televisió.

El 49,1% respon que, en cas de necessitat, demanaria ajuda a un familiar; el 29,1%, a la policia o al jutjat; el 9,5%, als serveis socials, i el 7,7%, a un amic o amiga.

La violència de gènere en el món laboral

El tractat constitutiu de la Comunitat Europea (1957) defineix els principis en el món laboral per a la igualtat de sexes i per evitar discriminacions. El Codi de conducta europeu tracta l'assetjament sexual com un problema de discriminació per raó de sexe. La Directiva 2002/73/CE, del Parlament Europeu i del Consell, relativa al principi d'igualtat de tracte entre homes i dones pel que fa a l'accés a l'ocupació, a la formació i a la promoció professional, i a les condicions de treball defineix l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe. La Llei orgànica 3/2007, d'igualtat de dones i homes, defineix i regula l'assetjament sexual i per raó de sexe, i assenyala les diverses funcions dels agents socials i la necessitat de negociació en el marc de les empreses.

Assetjament sexual: situació en la qual es produeix qualsevol comportament verbal, no verbal o físic, d'índole sexual, amb el propòsit que produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, especialment quan es crea un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu (Llei orgànica 3/2007, art. 7).

Assetjament per raó de sexe: situació en la qual es produeix un comportament relacionat amb el sexe d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la seva dignitat i de crear un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu (Llei orgànica 3/2007, art. 7).

La violència en el món laboral queda molt invisible; tampoc des de les institucions que hi treballen es fan visibles els casos. Els instruments que s'havien desenvolupat en l'etapa de l'antic Govern, que havien servit per començar a sensibilitzar els agents socials, al mateix temps que es construïen algunes eines operatives de treball, ara, amb motiu, o excusa, de la manca de recursos, o bé s'han eliminat —Direcció General d'Igualtat d'Oportunitats en el Treball —, sense que de moment se n'hagin creat de nous.

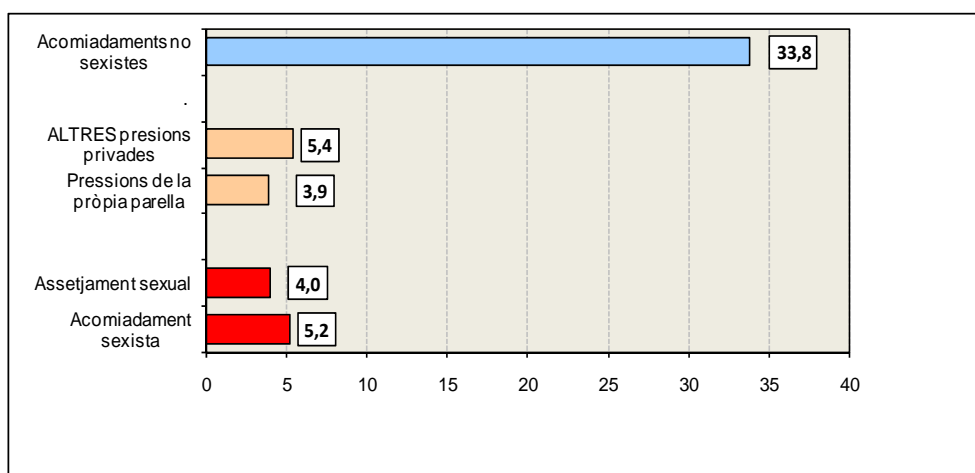
Els sindicats van plantejar que eren insuficients, que calien més instruments de participació i control, però la seva eliminació s'ha fet sense cap avaluació prèvia. Cal impulsar, sobretot, el control de les actuacions del Departament d'Empresa i Ocupació, de la Inspecció de Treball i de l'Administració de Justícia en la protecció de les dones que suporten aquestes violències i en la sanció de les persones responsables.

Fer visible la violència en el món laboral de Catalunya

Segons les dades de l'Enquesta de violència masclista a Catalunya (EVMC),² al llarg de la seva vida, un 4% de les dones s'han vist obligades a deixar la feina a causa d'algun tipus d'assetjament sexual. L'EVMC enregistra també que en un 5,2% dels casos van haver de deixar la feina per motius sexistes, com ara un embaràs.

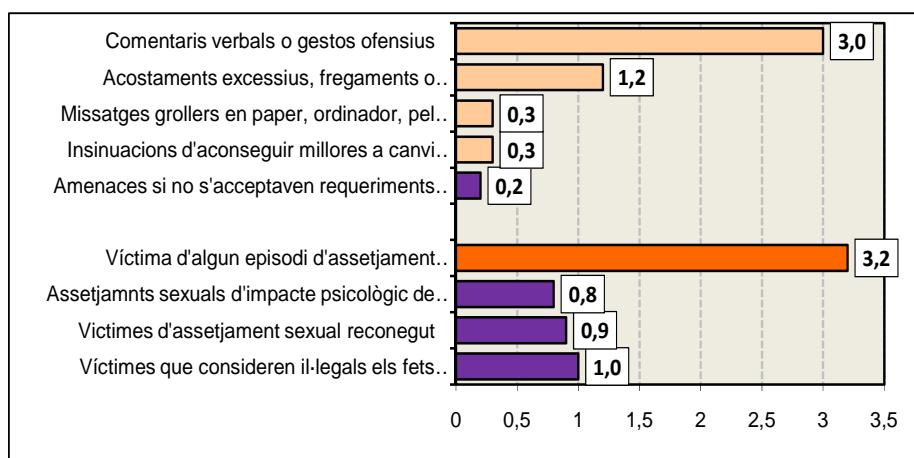
D'altra banda, més d'un 9% de les dones entrevistades s'han vist obligades, al llarg de la seva vida, a deixar la feina a causa de pressions de la seva parella (3,9%) o per pressions familiars o dificultats per harmonitzar la vida laboral i la familiar (5,4%).

% Dones obligades a deixar la feina

² Enquesta de violència masclista a Catalunya. Departament d'Interior (2010).

Percentatge del tipus d'assetjament sexual l'any 2009

Assessoraments sobre violència de gènere realitzats pel sindicat de CCOO

A CCOO seguim una línia de treball entorn de la violència de gènere. Aquesta atenció es dona fonamentalment a dones treballadores exposades a violència en el seu lloc de treball, tot i que també hi ha demanda per atendre casos de violència provinent de la parella. Les categories de violència envers les dones que atenem són: assetjament sexual, assetjament per raó de sexe i violència de la parella, tot i que també algun d'aquests casos ha anat acompanyat d'una agressió sexual, que constatem a part.

Total casos violència masclista 2009-2010 i 2010-2011

	2009-2010	2010-2011
Barcelonès	11	18
Girona	0	3
Lleida	0	3
Tarragona	1	1
Baix Llobregat	5	2
V. Oriental-Maresme	3	3
V. Occidental	2	5
Bages-Berguedà	0	0
Anoia	0	0
Osona	0	0
Alt Penedès-Garraf	2 *	0
TOTAL	24	35

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Secretaries de la Dona de Catalunya

secretaria de la dona

Com podem veure, hi ha un increment significatiu dels casos que hem atès al sindicat, aquest últim període, si ho comparem amb el període anterior. Aquest increment pot tenir més a veure amb el treball que s'està realitzant, a través de la sensibilització, la formació de delegades i delegats amb l'aplicació de la legislació actual, que va permetre fer un pas important amb la Llei orgànica 3/2007, per a la igualtat efectiva de dones i homes, que promou l'obligatorietat de pactar amb els agents socials protocols de prevenció i actuació. Aquests protocols comporten també una feina de sensibilització dels treballadors i treballadores de les empreses. També des de l'acció sindical i la negociació col·lectiva s'insta a l'aplicació i la millora dels drets laborals en cas de dones que pateixen violència de gènere, i també la informació de l'aplicació i les prestacions de la Seguretat Social.

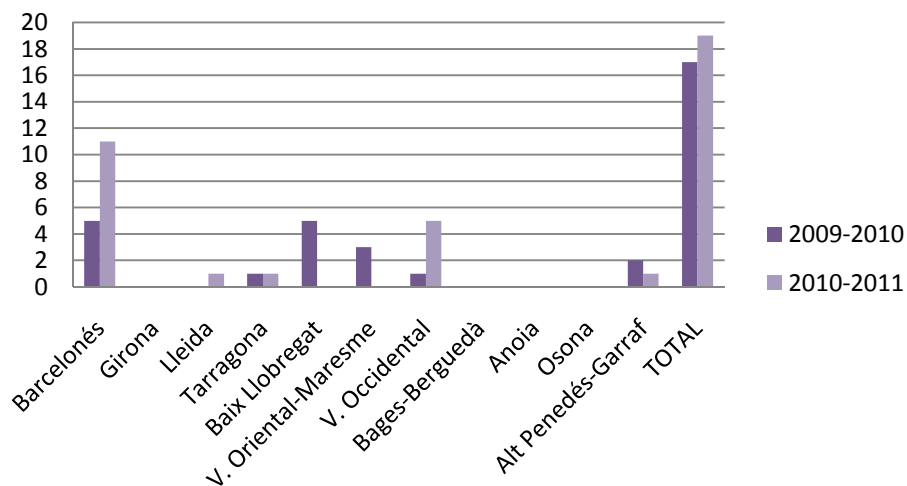
Casos d'assetjament sexual 2009-2010 i 2010-2011

	2009-2010	2010-2011
Barcelonès	5	11
Girona	0	0
Lleida	0	1
Tarragona	1	1
Baix Llobregat	5	0
V. Oriental-Maresme	3	0
V. Occidental	1	5
Bages-Berguedà	0	0
Anoia	0	0
Osona	0	0
Alt Penedès-Garraf	2 *	1
TOTAL	17	19

*Acompanyat d'Agressió Sexual

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Secretaries de la Dona de Catalunya

Comparativa casos d'assetjament sexual 2009-2010 i 2010-2011

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Secretaries de la Dona de Catalunya

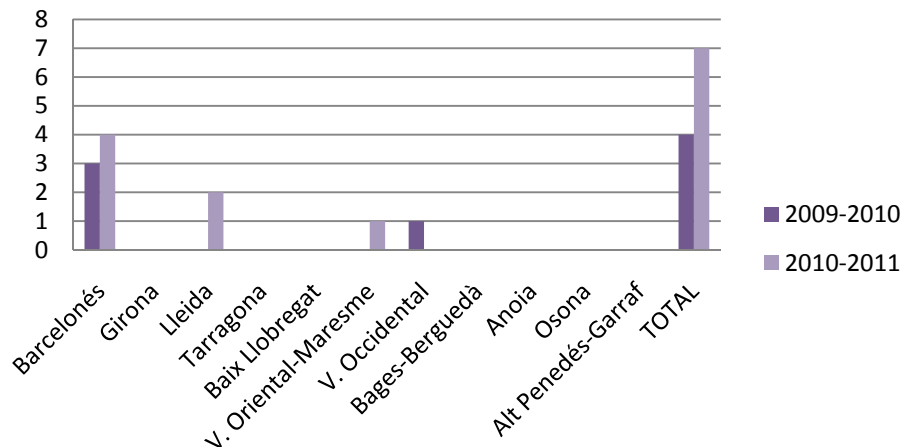
Comparativa casos d'assetjament per raó de sexe 2009-2010 i 2010-2011

	2009-2010	2010-2011
Barcelonès	3	4
Girona	0	0
Lleida	0	2
Tarragona	0	0
Baix Llobregat	0	0
V. Oriental-Maresme	0	1
V. Occidental	1	0
Bages-Berguedà	0	0
Anoia	0	0
Osona	0	0
Alt Penedès-Garraf	0	0
TOTAL	4	7

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Secretaries de la Dona de Catalunya

Comparativa casos d'assetjament per raó de sexe 2009-2010 i 2010-2011

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Secretaries de la Dona de Catalunya

En assetjament sexual i per raó de sexe:

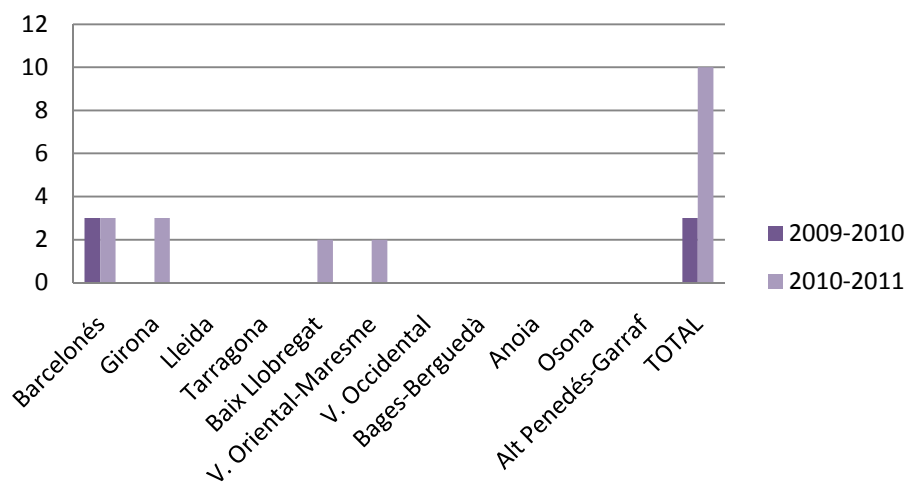
- La majoria de dones triguen temps a demanar ajuda. Sovint, quan ho fan, ja tenen una baixa per malaltia comuna; pocs cops s'arriba a tramitar com un accident laboral.
- Els assetjaments per raó de sexe es donen fonamentalment amb la negació sistemàtica de drets de maternitat o amb la discriminació per la imatge.
- Alguns casos se solucionen positivament en el marc de l'empresa, amb la intervenció de la representació sindical.
- La Inspecció de Treball en algun cas insta a elaborar els protocols d'assetjament sexual, que recull la llei, si hi ha hagut un cas a l'empresa.
- Molts acaben amb la fi del contracte laboral (temporal) de la persona assetjada.
- En empreses petites, la dona assetjada sovint prefereix rescindir el contracte, a vegades sense cap tipus de negociació.
- Els processos judicials s'allarguen excessivament.

Comparativa casos de violència en la parella 2009-2010 i 2010-2011

	2009-2010	2010-2011
Barcelonès	3	3
Girona	0	3
Lleida	0	0
Tarragona	0	0
Baix Llobregat	0	2
V. Oriental-Maresme	0	2
V. Occidental	0	0
Bages-Berguedà	0	0
Anoia	0	0
Osona	0	0
Alt Penedès-Garraf	0	0
TOTAL	3	10

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Secretaries de la Dona de Catalunya

Comparativa casos de violència en la parella 2009-2010 i 2010-2011

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Secretaries de la Dona de Catalunya

- En la violència en la parella, a més del suport i l'ajuda en la negociació de la flexibilitat de les condicions de treball que recull la legislació i/o el conveni col·lectiu, cal reflectir la feina d'acollida i intermediació amb les xarxes territorials d'atenció a dones que pateixen violència de la parella, que, des de l'afiliació, els delegats i delegades i l'estructura sindical, realitzem de cara a aquestes dones que demanen ajuda.

La negociació col·lectiva

Des de CCOO ens hem plantejat, des de fa temps, que la lluita contra la violència contra les dones ha d'estar plasmada i portada a la negociació col·lectiva amb la finalitat d'evitar-la en l'àmbit laboral.

Sabent que la violència contra les dones a les empreses es manifesta de manera concreta com assetjament sexual i com assetjament per raó de sexe, hem introduït en els convenis col·lectius articles tant per combatre com per prevenir aquestes formes de violència. Els articles poden tractar de:

- Definicions d'assetjament sexual i/o assetjament per raó de sexe.
- Regulació de sancions contra els assetjadors.
- Mesures específiques, ja siguin de prevenció o ja siguin d'actuació contra.
- Protocols d'actuació.

Des de la Secretaria de la Dona de les Comissions Obreres de Catalunya hem elaborat un protocol d'actuació, que serveix per a que les nostres delegades i delegats, el puguin desenvolupar i adequar als seus convenis i a les seves empreses: elaborant protocols específics per a cada cas.

Per un altre banda des de CCOO estem incidint per a que els convenis col·lectius introdueixin mesures específiques per protegir a les dones que pateixen violència de parella. Aquestes mesures moltes vegades es queden tan sols en les que es recullen a la Llei Orgànica 1/2004 de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere. Però altres vegades aconseguim millorar-les en els nostres convenis.

A continuació reproduïm una sèrie de quadres, d'elaboració pròpia, fets a partir d'estudiar la base de dades del CERES de 406 convenis col·lectius sectorials publicats en el BOE, DOGC o els Butlletins Oficials de la Província, per tant hi ha convenis de diferents àmbits territorials: estatal, Catalunya i provincials en la seva majoria. Hem estudiat convenis vigents i convenis que una vegada caducats han fet tan sols revisió salarial.

Convenis sectorials que articulen sobre assetjament sexual, assetjament per raó de sexe i violència de gènere

Àmbit territorial	Núm. convenis	Assetjament sexual i assetjament per raó de sexe								Violència de gènere			
		Assetjament sexual		Assetjament per raó de sexe		Protocol		Res		Mesures		Res	
		Total	%	Total	%	Total	%	Total	%	Total	%	Total	%
Estatal	107	82	76,6	42	39,3	12	11,2	25	23,4	52	48,6	55	51,4
Catalunya	49	40	81,6	9	18,4	2	4,1	9	18,4	21	42,6	28	57,4
Barcelona	146	88	60,3	36	24,7	9	6,2	58	39,7	62	42,5	84	57,5
Girona	25	15	60	7	28	2	8	9	36	17	68	8	32
Lleida	20	6	30	0	0	1	5	14	70	14	70	6	30
Tarragona	55	25	45,4	5	9,1	1	1,2	30	54,6	31	56,4	24	43,6
Províncies	2	1	50	0	0	0	0	1	50	0	0	2	100
Comarca	1	1	100	0	0	0	0	0	0	0	0	1	100
Varis	1	0	0	0	0	0	0	1	100	0	0	1	100
TOTAL	406	258	63,6	99	24,4	27	6,7	146	36	197	48,6	209	51,4

Un 63,36% del total dels 406 convenis estudiats contenen algun article que fa referència a l'assetjament sexual, però tan sols el 24,4% fa referència a l'assetjament per raó de sexe, el que mostra que l'assetjament per raó de sexe es un tipus d'assetjament menys identificat i comprès. La existència de tan sols un 6,7% de protocols no es una dada desfavorable tenint en compte que estem analitzant convenis sectorials i no d'empreses, aquesta es pot considerar una bona pràctica per part de les persones negociadores a l'introduir un protocol tipus en el conveni sectorial.

Pel que fa referència a la protecció a les dones que pateixen violència de parella hem de constatar que no arriba al 50% els convenis que recullen mesures de protecció que ja de per si existeixen per llei.

La violència masclista envers la parella i violència social a Catalunya i a Espanya

Dades sobre la violència masclista 2011 a Catalunya

Violència masclista en l'àmbit de la parella (18 d'octubre)

	Total
Denúncies	10.209
Víctimes ateses	10.283

Font: Elaboració pròpia a partir dades del Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya

Víctimes mortals de violència masclista a l'àmbit de la parella (actualitzada a 18 d'octubre)

	1r	2n	3r	4t	Total
Dones mortes a Catalunya	2	3	1	1	7

Font:Elaboració pròpia a partir dades del Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya

Violència masclista en l'àmbit familiar (De gener a setembre)

	Total
Denúncies	1.687

Font: Elaboració pròpia a partir dades del Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya

Agressions sexuals

	1r	2n	3r	4t	Total
Fets principals (sense trencaments de condemna)	101	147	165		413

Font: Elaboració pròpia a partir dades del Departament d'Interior. Generalitat de Catalunya

El recull que mostrem és per fer visible el fet que encara es tracta d'un important flagell social, que no desapareix, i per reforçar la necessitat de continuar treballant tant des de les institucions com des de la societat civil.

La violència contra les dones en l'estadística judicial

Ordres de Protecció a Catalunya 2007-2010

Període	Incoades	Adoptades	%	Denegades	%
1r trimestre 10	1 524	795	52,0	730	48,0
2n trimestre 10	1 570	805	51,0	723	46,0
3r trimestre 10	1 719	964	56,0	759	44,0
Any 2010*	4 813	2 564	53,0	2 212	46,0
Any 2009. Total	6 787	3 947	58,0	2 882	42,0
Any 2008. Total	6 953	4 248	61,1	2 457	35,3
Any 2007. Total	5 882	3 660	62,2	1 995	33,9

* Acumulat trimestres anteriors.

Font: Institut Català de les Dones

Aquestes dades ens mostren un dels aspectes més preocupants, perquè se'n pot deduir que les actuacions del poder judicial poden fer trontollar algunes de les orientacions que donen tant les lleis com les institucions. El fet que les ordres de protecció que es deneguen estiguin augmentant a Catalunya no deixa un panorama gaire tranquil·litzador tenint en compte que les organitzacions socials demanen que les dones sotmeses a violència ho han de denunciar. L'any 2007 el total d'ordres de protecció demanades va assolir el 33,9%, que van ser denegades, i l'any 2010, un 46%.

Telèfon d'Atenció de l' Institut Català de les Dones

Àmbits de la violència masclista	Trucades	% acumulat
Parella	8 047	92,0
Familiar	486	5,6
Laboral	43	0,5
Social o comunitari	169	1,9
Total	8 745	100,0

Font: Institut Català de les Dones

Dades sobre la violència masclista 2011 a Espanya

Víctimes mortals de violència masclista segons àmbit. Espanya

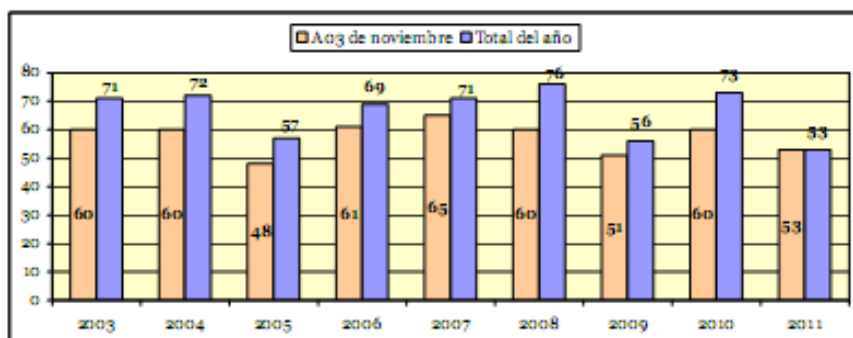
Víctimes segons àmbit	Nombre de víctimes 2011
Subtotal àmbit intrafamiliar	72
- Parelles o exparelles	60
- Altres relacions familiars	12
Agressió sexual	3
Tràfic de dones i prostitució	3
TOTAL	78
Agressió sexual intrafamiliar	0
Casos amb ordre d'allunyament	0
Menors	6
Casos sense imputar (informació insuficient)	9

Font: Elaboració pròpia a partir de dades Red Estatal de Organizaciones Feministas

Any 2011

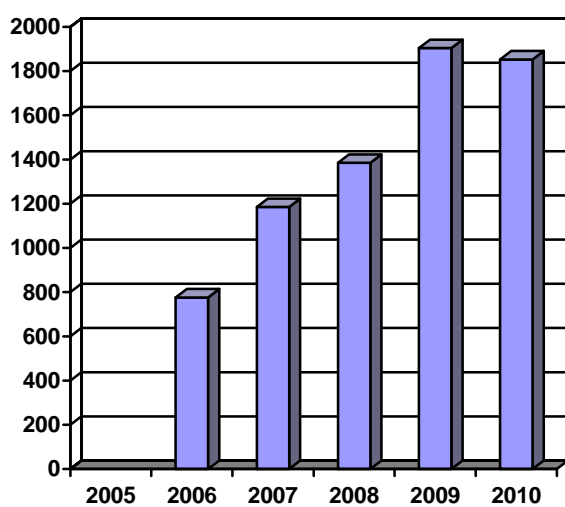
		Núm. De casos	% del total
DENÚNCIA	Total Víctimes	53	100,0%
	Havien denunciat	14	26,4%
	Van retirar la denúncia	1	1,9%
	Van sol·licitar mesura de protecció	9	17,0%
	Van obtenir mesura de protecció	9	17,0%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades del Observatorio Estatal de Violència sobre la Mujer

Font: Observatorio Estatal de Violència sobre la Mujer

Dones perceptores d'ajuda per canvi de domicili

Font: Observatorio Estatal de Violència sobre la Mujer

Dones perceptores d'ajuda per canvi de domicili

	2006	2007	2008	2009	2010
Nombre perceptores	776	1.185	1.385	1.904	1.853

Font: Elaboració Secretaria de la Mujer Confederal amb dades de IV Informe Anual del Observatorio Estatal de Violència sobre la Mujer

Contractes de substitució de víctimes de violència de gènere

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Total
Contractes de substitució	-	-	-	-	96	126	490

Font: Elaboració Secretaria de la Mujer Confederal amb dades de IV Informe Anual del Observatorio Estatal de Violència sobre la Mujer

Renda Activa d'Inserció

	2006	2007	2008	2009	2010
Nombre perceptores	10.924	13.291	16.883	22.010	25.512

Font: Elaboració Secretaria de la Mujer Confederal amb dades de IV Informe Anual del Observatorio Estatal de Violència sobre la Mujer

En aquestes darreres taules apareix tant la informació de les dades estatals, que ens mostren la gran dimensió del problema, com els recursos que fins al 2010 s'han destinat a alleugerir les dificultats en què es troben les dones sotmeses a la violència de la parella i les seves famílies. S'ha comptabilitzat que 2.200 dones han mort en 34 anys de democràcia. Les dimensions del problema no estan prou reconegudes.

Però el balanç que es realitza, després de 6 anys d'aplicació de la Llei orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, és que hi ha buits que són bàsics en els quals no s'ha treballat prou, fonamentalment, la feina que s'ha de realitzar des de l'educació i des dels mitjans de comunicació per lluitar contra el masclisme.

Des del sindicat pensem que la feina preventiva també s'ha de realitzar des de les empreses, impulsant el treball de sensibilització contra la manca d'igualtat de les dones i la discriminació des de tots els àmbits socials i fonamentalment des del món del treball.

Ara bé, un dels problemes que persisteixen és l'aplicació de la llei: el grup de persones expertes de l'Observatori de Violència de Gènere creat pel Consell General del Poder Judicial

per supervisar l'aplicació de la Llei ha presentat un projecte de reforma al Parlament per millorar algunes de les coses que pensen que causen problemes d'interpretació.

Per tot això, les secretaries de la dona de CCOO de Catalunya reiterem el nostre compromís amb l'eliminació de tot tipus de violències envers les dones emfatitzant la nostra tasca en el treball des del món laboral.

- **CCOO de Catalunya** s'ha marcat l'objectiu d'afavorir la formació i el coneixement del conjunt dels delegats i delegades sindicals sobre la Llei, per poder intervenir des de l'acció sindical en la defensa i la protecció de la víctima a les empreses. CCOO de Catalunya reclama als organismes de relacions laborals i a les empreses actuacions justes i la resolució immediata de les situacions de violència en el treball.
- **CCOO de Catalunya** reforçarà el seu compromís d'implicació en la defensa de les dones víctimes de la violència des dels àmbits que li són propis, i avançarà en la intervenció sindical, introduint protocols en la negociació col·lectiva contra l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe, i promovent també el treball d'acompanyament i d'aplicació dels drets laborals i de Seguretat Social de les dones que pateixen violència en la parella.
- **CCOO de Catalunya** promourà que, des de l'acció sindical i la negociació col·lectiva, com així ho recull l'Acord Interprofessional de Catalunya (AIC), es tinguin en compte les mesures recollides en la Llei orgànica per a la igualtat efectiva de dones i homes, en la Llei orgànica de mesures de protecció integral contra la violència de gènere i en la Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista, desenvolupant, concretant, garantint i millorant, si escau, l'aplicació dels drets relatius a les condicions laborals que preveuen aquestes lleis. En aquest sentit cal una coordinació entre la patronal i els sindicats per millorar la informació sobre els drets destinada a les víctimes de violència de gènere i la formació i el treball basats en la igualtat entre dones i homes.
- **CCOO de Catalunya** insta, en l'àmbit de la Unió Europea, que s'aprovi una Llei de protecció en la qual l'ordre d'allunyament sigui vigent en un altre país (euroordre) i que els governs central i autonòmic s'hi impliquin més i tirin enrere les retallades de recursos, dotacions pressupostàries i recursos estructurals, humans i materials per millorar la coordinació, la col·laboració i l'actuació dels organismes i les institucions responsables. Cal també continuar amb la formació dels professionals implicats en l'atenció.

secretaria de la dona

- **CCOO de Catalunya** insta a millorar el tracte a les dones immigrades sotmeses a tot tipus de violències de gènere (maltractaments familiars, acomiadaments per embaràs...) perquè s'apliqui la normativa espanyola i els tractats internacionals que obliguen a protegir i emparar les dones, sense dificultar-ne la legalització administrativa i tramitant els permisos de legalització i de treball corresponents.
- **CCOO de Catalunya** fa una crida a la justícia internacional perquè persegueixi com a delictes el feminicidi i aturi el tràfic de dones amb la finalitat de l'explotació sexual.
- **CCOO de Catalunya** insta al reconeixement del paper de les dones —sobretot de les organitzacions feministes— en la cohesió social, en la prevenció de conflictes i en les negociacions per a la resolució dels conflictes amb justícia social i reparació.